

FOR DEFENSE
BUY UNITED STATES SAVINGS BONDS AND STAMPS

Najstarejši slovenski dnevnik v Ohio
Oglasi v tem listu so uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

The Oldest Slovene Daily in Ohio
Best Advertising Medium

FOR DEFENSE
BUY UNITED STATES SAVINGS BONDS AND STAMPS

VOLUME XXIV.—LETO XXIV.

CLEVELAND, OHIO, MONDAY, (PONDELJEK) SEPTEMBER 15, 1941.

STEVILKA (NUMBER) 217

S.N.P.J. in S.S.P.Z. sta se združili; danes sta pričeli obe delegaciji skupno zborovanje

PITTSBURGH, Pa. — Združenje med SNPJ in SSPZ, ki je bilo v ospredju že zadnjih dvajset let ali več, in ki je bilo često predmet ostrim kontroverzam je izvršeno. Konvenciji obeh organizacij, ki sta se sestali v soboto 13. septembra v Pittsburghu, Pa., sta obe odobrili združeno pogodbo, ki je bila sestavljena pred nekaj meseci na podlagi pogajanj med tozadevnimi pooblaščenca obeh organizacij. Danes, v ponedeljek zjutraj sta se obe konvenciji z glavnima odboroma vred strnjeli v eno konvencijo, ki je pričela z rednim zasedanjem v Fort Pitt hotelu.

Konvencija SNPJ šteje z glavnim odborom skupno okrog 270 oseb, dočim znaša število delegacij v gl. odbornikov SSPZ 80. Združevalna konvencija torej šteje okrog 350 delegatov in glavnih odborov, in je brez dvoma največja, oziroma ena največjih konvencij v zgodovini ameriških Slovencev.

V smislu sprejete zdužitve, po kateri je SNPJ prevzela vse obveznosti, ki jih je imela SSPZ v članstvu, in specifično v pogodbi za jamčeno, da se pripadajo obema organizacijama in so pri vsaki zaradi aktivnosti Nemcev in Italijanov v Bolgariji. Isti viri tudi zanjakujejo, da bi Bolgarija kupila kaj bojnih ladij od Italije.

Bolgarska vlada bi še odločneje nastopila v prid Nemcem, toda se boji svojega ljudstva, ki noče ničesar slišati o vojni z Rusijo.

Rusija bo najbrže napovedala Bolgariji vojno

Bolgarija, ki ji vlada Nemec iz rodbine Koburzanov, vodi svojemu ljudstvu sovražno politiko.

ISTANBUL, Turčija, 13. septembra. — (Zakasnelo). — Politični opazovalci osišča pravijo, da bo Rusija najbrže v najkrajšem času napovedala Bolgariji vojno. Ti opazovalci menijo, da bi Rusija rada čimprej razdejala bolgarski pristanišči Varno in Burgas, ki sta bazi za nemško trgovino z Italijo.

Bolgarski državniki so zaskrbljeni zaradi ruske note, v kateri svari Rusija Bolgarijo zaradi aktivnosti Nemcev in Italijanov v Bolgariji. Isti viri tudi zanjakujejo, da bi Bolgarija kupila kaj bojnih ladij od Italije.

Bolgarska vlada bi še odločneje nastopila v prid Nemcem, toda se boji svojega ljudstva, ki noče ničesar slišati o vojni z Rusijo.

Novi grobovi

LOUIS LAURETIG

V soboto je nagloma preminil Louis Lauretig, star 49 let, stanujoč na 1908 Shawnee Ave. Tukaj zapuša soprogo, Jennie in dva sina, Richarda in Roberta ter sestro Rose Canalaz in več sorodnikov. Rojen je bil v vasi Preseerje na Gorenjskem, kjer zapuša dve sestri in več sorodnikov. Tukaj je bival 27 let in je bil član društva Slovenski Dom št. 6 SDZ. Bil je v vojaški službi v zadnji svetovni vojni in je spadal h Collinwood Post 2926 V. F. W., kateri mu bo priredil časten vojaški pogreb, ki se bo vršil iz Jos. Zele in Sinovi pogrebnega zavoda, 458 E. 152 St. Čas pogreba bo poročan pozneje. — Naše sozlaglje!

FRANK OBLAK

V nedeljo zvečer je preminil Frank Oblak, stanujoč na 15108 Lucknow Ave. Truplo bo ležalo v Jos. Zele in Sinovi pogrebnem zavodu, na E. 152 St. Podrobnosti poročamo jutri.

SAM KLARICH

Včeraj zjutraj ob 10. uri je umrl v St. Luke's bolnišnici Sam Klarich star 49 let. Bil je samski ter je živel na 8225 Rosewood Ave. Doma je bil iz Brača v Dalmaciji. Tu zapuša dva brata, Petra in Georgea ter sestro Mrs. Perino Sestnik. Truplo se nahaja v pogrebnem zavodu A. Grdina in Sinovi, odkoder se bo vršil pogreb v sredo zjutraj ob 8:30 uri v cerkev sv. Pavla na E. 40 St. in nato na Calvary pokopališče. Bil je član društva sv. Jožefa št. 99 HBZ in dalmatinskega društva. Bodi mu ohranjen blag spomin!

ANGLEŠKI LETALCI NA RUSKI FRONTI

Snoči se je v Londonu uradno naznanilo, da je dopeljena rusko fronto skupina angleških letal z vsemi potrebnimi piloti, bombardirji, mehaniki in z vso posadko ter opremo, ki je potrebna na letališčih za vzdrževanje in brezhibno operiranje letalske sile. Angleška vlada je dala razumeti, da je angleška letalska sila že v akciji ob strani ruskih letalcev.

To novico je dala angleška vlada v javnost istočasno s poročilom, da je dopeljena v London z ameriškim bombnikom misija ameriških vojaških in industrijskih strokovnjakov, ki bo odletela z angleško mislijo iz Londona v Moskvo. Ameriško mislijo spremlja na njenem poletu v Moskvo Konstantin Oumanski, sovjetski poslanik v Washingtonu, ki bo fungiral na konferenci kot svetovalec.

Minister dr. Snoj v Clevelandu

Danes dopoldne nas je obiskal v uredništvu v spremstvu dr. Mally-a, g. dr. Snoj, minister jugoslovanske vlade v Londonu. G. minister, ki je prispel po velikih ovinkih in z velikimi zamudami v Zedinjene države, nam je povedal mnogo zanimivega o sedanjem položaju Slovencev in Slovenije ter ostale Jugoslavije. — Več o tem zanimivem posetu bomo jutri poročali.

NADALJNI AMERIŠKI PARNIK NAPADEN

V noči 11. septembra je bil v bližini Suez napaden nadaljni ameriški parnik, to pot "Arkansas". — Parnik je imel 38 mož posadke, med temi 36 Amerikancev.

WASHINGTON, 13. septembra. — Tekom zračnega napada na Suezki prekop je bil zadet po bombah ameriški tovorni parnik Arkansas, radi česar bo administracija najbrže zahtevala od kongresa, da se dovoli obožitev vseh ameriških tovornih parnikov.

Kratko poročilo ameriškega poslaništva v Kairu državnemu departamentu naznanja, da je bil v noči 11. septembra napaden ameriški parnik Arkansas, ki je oskrboval trgovino med Zedinjenimi državami in pristanišči ob Rdečem morju. — Poročilo ne omenja ničesar o poročenosti škodi niti ne o usodi 38 mož posadke, med katerimi je bilo 36 Amerikancev, en Anglež in en Danec.

Predavanje

Članice krožka št. 2, Progressivnih Slovencev vabijo na predavanje, ki ga jim priredi dr. Rudolph Antončič, slovenski zdravnik in kirurg, v sredo večer, 17. septembra v sobi št. 1 Slov. nar. doma. Posebno so vabljene članice od sosednjih podružnic.

V ZAGREBU TRESKAJO BOMBE, NA ULICAH REGLJAJO STROJNICE

V telefonski centrali Zagreba so eksplodirale štiri bombe. — Šest hrvatskih vojakov ranjenih po ognju strojnic.

"NOV RED" V SVOJEM POLNEM RAZMAHU

ZAGREB, Hrvatska (preko Berlina), 14. septembra. — V zagrebški telefonski centrali so danes eksplodirale štiri bombe, ki so ranile nekega nemškega podpolkovnika in še trinajst drugih oseb.

V nekem drugem delu mesta Zagreba pa je bilo ranjenih po ognju strojnic šest hrvatskih vojakov.

Črna gora v oblasti četnikov Radijsko poročilo CBS radijskega omrežja naznanja, da so "patriotje" v bivši Jugoslaviji v bližini Beograda razstrelili neko municijsko tovarno in gasolinško skladišče kakor tudi neko tovarno za izdelavanje letal. Poročilo naznanja, da je Črna gora popolnoma v oblasti četnikov.

Zagreb brez telefona

Prva bomba v zagrebški telefonski centrali je eksplodirala ob 12:30 popoldne. Ostale tri eksplozije so se primerile dvajset minut pozneje.

Eksplozije so tako poškodovale zagrebški telefonski sistem, da so bili vsi telefonski klici nemogoči.

Med ranjenimi so tudi neki nemški poročnik, en nemški telefonski operator in šest hrvatskih vojakov.

RUSKE "ŽIVE BOMBE"

STOCKHOLM, Švedske, 14. septembra. — Sovjetski radio naznanja, da so ruske "žive bombe" razbile in pogrezile v Kronstadtu, ruski pomorski bazi, 12 nemških ladij. — Te "žive bombe" so stara letala, natrpana z dinamitom, ki treskajo z vsem svojim tovorom in z ruskimi piloti pri krmilu letal, na nemške ladje.

Ruski radio naznanja, da je Rusija žrtvovala 12 starih letal, več tisoč funtov dinamita in 12 pilotov, toda Nemci pa so za to izgubili dvanajst ladij, tisoče mož in ogromne količine vojnega materiala.

Vsa Evropa je vzburkana po anti-nacijskih izgrelih

V Norveški, Madžarski, Franciji, Jugoslaviji, Grčiji, Holandiji in Rumuniji vre bes proti nacistom.

STOCKHOLM, Švedska, 13. septembra. — V Oslu je bilo po nemškem prekem sodu obsojenih pet nadaljnih Norvežanov v dosmrtno ječo, dvema na smrt obsojenima pa je bila smrtna kazen izpremenjena v dosmrtni zapor.

Poročila dalje naznanjajo o vedno večjih nemirih in izgrelih proti nacistom v Norveški, Madžarski, Franciji, Jugoslaviji, Holandiji in Rumuniji.

V Norveško je pričelo prihajati nadaljnje nemško vojaštvo, ki bo ojačilo ondotne nemške garnizije.

Poročila iz Budimpešte naznanjajo, da so jugoslovanski četniki, ki imajo svoja oporišča v gorah, pobili v vasi Tabor, 45 milj od Mostarja, v bližini Dalmacije, 398 oseb. Dalje so ti četniki pometali ves tovor z neke ladje na reki Savi ter porušili železniško progo med Sarajevom in Dubrovnikom. — V Grčiji pa so okupacijske oblasti obsodile na smrt pet Grkov.

Kultura

SEJA MLADINSKEGA ZBORRA

Nocoj, v ponedeljek večer, se bo vršila v Slovenskem delavskem domu Waterloo Rd. važna seja staršev Mladinskega zbora z Waterloo Rd. Ker bo seja, kakor že omenjeno, zelo važna, se prosi starše, da so gotovo navžeči. — Trlep, preds.

SEJA "SLOVANA"

Tajništvo pevskega zbora Slovan nam sporoča, da se bo vršila nocoj, v ponedeljek, važna seja omenjenega moškega zbora. Pevci so prošeni, da se gotovo udeležijo seje, ki se bo vršila v prostorih Slovenskega društvenega doma na Recher Ave.

NEMŠKO-RUSKA VOJNA VSTOPA V SVOJ TRINAJSTI TEDEN

Svet uvideva, da so Rusi prekržali nacistom vse njih račune o nadvladi Evrope in ostalega sveta.

HITLER NI DOSEGEL V RUSIJI SE NOBENEGA SVOJEGA CILJA

MOSKVA, 14. septembra. — Rusko uradno poročilo naznanja, da so Rusi, ko vstopa vojna v svoj trinajsti teden, ustavili gigantno nemško ofenzivo 220 milj jugozapadno od Moskve ter da so vrgli Nemce 10 do 12 milj nazaj.

S tem je dosegla svoj višek bitka v bližini Brijanska, važnega železniškega križišča. Poročila s fronte naznanjajo, da se Nemci še vedno umikajo proti zapadu. V srditih bojih so Rusi spet zavzeli 26 večjih krajev in vasi.

Uničenje dveh nemških tankovskih zborov

Rusi dalje poročajo, da je sovjetska armada pod generalom Jakobom Kreuzerjem, junakom Sovjetske Unije, uničila 24. in 47. nemška tankovska zbora, ki sta bila pod poveljstvom nemškega strokovnjaka, generala Heinza Guderiana.

V petek ponoči je sovjetska zračna sila zopet napadla Bukarešto, prestolnico Rumunije, pred tem jo je napadla v ponedeljek ponoči.

Na Baltiku je ruska mornarica pogreznila veliko nemško transportno ladjo in neko stražno ladjo.

Velike nemške izgube v bitki za Brijansk

V bitki za Brijansk, kateri kraj leži ob železniški progi približno na sredi med Mosko in Kijevom, so Nemci izgubili 10.000 vojakov, nad 200 tankov, 600 voz in stotine topov.

Nacijsko prizadevanje, da se polaste Brijanska, je bilo izjavljeno, kljub temu, da so vrgli v bitko 12 divizij ali 180.000 mož kakor tudi ogromno število tankov in letal.

Ogromen plen Rusov

Samo v preteklem tednu so Rusi zajeli 238 tankov, 135 topov, 9 oklopnih avtov in 28 možnarjev.

NEW YORK, 13. septembra. — Angleški radio je nocoj naznanil, da je pričel v Ljeningradu naletavati prvi sneg. Ruski czanjanjevalec je izjavil po radiu: "To je svarilo Nemcem, da jim čas poteka in da se bo kmalu pričela strašna ruska zima."

"Prodaja" italijanskih ladij Bolgariji

NEW YORK, 13. septembra. — Poročila iz Ankare naznanjajo, da namerava osišče izvesti na oblegano Odeso napad s pomoreko silo italijanskih in nemških bojnih ladij.

Iz turškega glavnega mesta se poroča, da zdaj Italija "prodaja" svoje bojne ladje Bolgariji, tako da jih bo slednja kot navtralna dežela pripeljala skozi Dardanele v svoja črnomska pristanišča, kjer bodo te ladje izročene nacistom. Da namerava Nemčija izvesti napad od te strani, je razvidno tudi iz prihoda v Bolgarijo nemškega velikega admirala von Roederja in načelnika nemškega generalnega štaba, generala Brauschitza.

Odlična gesta Hrvatske bratske zajednice

G. državni senator Wm. Boyd Boič, podpredsednik Hrvatske bratske zajednice, nam je danes zjutraj sporočil, da je Hrvatska bratska zajednica na svoji zaključni seji v soboto večer določila, da se daruje za Jugoslovanski relif potom Ameriškega Rdečega križa vsoto \$10.000.

Ruski organizaciji "Russian Medical Aid Society" se daruje \$2.500.

Rdečemu križu Velike Britanije \$2.500
Rdečemu križu Kanade \$500.
Rdečemu križu Zedinjenih držav \$500.

Dalje je bila na seji sprejeta resolucija, s katero se izrekla podpora politiki predsednika Roosevelta proti Hitlerju.

HBZ je dalje apelirala po vsej deželi, da se združijo v svoji podpori Jugoslovanskemu pomožnemu odboru, ki je bil v toliko povečan, da so vključeni v njem vsi člani glavnega odbora Hrvatske bratske zajednice.

Tozadevni apel bo objavljen v Zajedničarju, glasilu Hrvatske bratske zajednice, kjer bo istočasno objavljena tudi resolucija, s katero se odločno odklanja vlada Paveličeva in njegovih priveskov, katera resolucija je bila soglasno sprejeta na seji Hrvatske bratske zajednice.

Ameriški Hrvatje so dali s

to svojo odlično in plemenito akcijo jasen odgovor vsem izdajalskim propalcam, ki hočejo zavesti hrvatski narod v propast. Ameriški Hrvatje, zbrani v Hrvatski bratski zajednici, so dali s tem činom izraza mišljenja tudi vseh Hrvatov v domovini, ki ne smejo odpreti svojih ust, zato pa z bombami govore s svojimi tlačitelji, kakor naznanjajo baš današnja poročila iz Zagreba.

Hrvatska bratska zajednica in njeno članstvo sta si postavila s tem svojim plemenitim, rodoljubnim in humanim činom trajen spomenik med vsemi civiliziranimi narodi Amerike in ostalega sveta. Čast in slava jima!

Novorojenček

Vile rojenice so se zadnje soboto zglasile pri družini Mr. in Mrs. John Takac ml. 14925 Cardinal Ave. in pustile krepkega sinčka, prvorojenčka. Mati in sinček se nahajata v St. Luke's bolnišnici ter se dobro počutita. Dekliško ime matere je bilo Mary Fier. Čestitamo!

Kri ni voda! Mi naj molčimo, ko kamni kriče?! Le ameriški dolar more pomagati nesrečnikom. Prispevajte v sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora!

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

» ENAKOPRAVNOST «

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
 6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
 Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Po raznašalcu v Clevelandu, za celo leto \$5.50
 za 6 mesecev .....\$3.00; za 3 mesece \$1.50
 Po pošti v Clevelandu, v Kanadi in Mexici, za celo leto \$6.00
 za 6 mesecev .....\$3.25; za 3 mesece \$2.00
 Za Zedinjene države, za celo leto \$4.50
 za 6 mesecev .....\$2.50; za 3 mesece \$1.50
 Za Evropo, Južne Amerike in druge inozemske države:
 Za celo leto .....\$8.00; za 6 mesecev \$4.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

SAMOZVANI MUČENIKI

Frank Zaitz piše v "Proletarcu" z dne 13. avgusta, da se je zdaj prvič v zgodovini slovenske javnosti v Ameriki dogodilo, da so objavili "atak" (menda napad) na Proletarca in na njegovega urednika domala vsi slovenski listi. Izjema da so doslej le Cankarjev glasnik, Ave Marija, Mladinski list in Novi svet. Napad na Proletarca da se je izvršil pod krinko obrambe za pomoč bednim v Jugoslaviji, nameni pa da so bili popolnoma drugi.

Slo je ob kratkem za to, ker je Zaitz ugotavljal, da "v Zedinjenih državah so prevzeli vodstvo med Slovenci nad reliefom za Jugoslavijo klerikalci in radevolje pristali v pogoj, da naj bo pomožna akcija strogo nepolitična." Na to ugotovitev je odgovarjal Janko N. Rogelj, direktor publicitete omenjenega reliefa, ki je poslal svoj odgovor menda vsem slovenskim listom, kateri so, razen onih, ki jih Zaitz sam navaja, odgovor tudi priobčili.

Menda je zdaj prvič v zgodovini ameriških Slovencev, da so začasno pokopali bojno sekiro svojih ideologij in da so se strnili v eni točki v eno samo skupino ob času, ko je naš narod zadela najhujša katastrofa, ki mora zadeti kak narod. Na čelu združenja za pomoč Jugoslaviji stoje najprezentativnejše osebnosti VSEH naših bratskih podpornih organizacij, Zaitz pa pravi, da so vodstvo nad reliefom prevzeli—klerikalci.

Zaitzu najbrže ni znan pregovor, ki pravi: "Ne kliči vruga, da res ne pride!" kajti če bi mu bil ta pregovor znan, bi se mu danes ne bilo treba otepati kar dveh organizacij (druga se snuje), nad katerima izvajajo—po njegovem—klerikalci vodstvo. Med tem časom, odkar je namreč Zaitz tituliral s klerikalizmom Jugoslovanski pomožni odbor, se je pričela med Slovenci v Ameriki resnati prava in stoprocentna klerikalna pomožna organizacija, ki pravi, da se bo dalo Slovincem pomagati samo, potem Vatikana in ljubljanske škofije. Proletarec komentira tudi snovanje te organizacije ter pravi v zadnjem, popolnoma zmešanem in absolutno nerazumljivem odstavku dotičnega članka, da je Proletarec "dalekoviden" list. Po kakšni logiki? Ali se ni v svoji "dalekovidnosti" nekoliko uredil, ko je nahnul vodstvo Jugoslovanskega pomožnega odbora s klerikalci, dočim je popolnoma prezrl možnost ustanovitve resnične klerikalne tozadevne organizacije, ki se zdaj v resnici snuje? Če je res, da so vodstvo v Jugoslovanskem pomožnem odboru prevzeli klerikalci, kakor Zaitz trdi, čemu ustanavljajo potemtakem klerikalci zdaj še eno klerikalno pomožno organizacijo? Ali smatra Zaitz za verjetno, in možno, da bi slovenski socialisti v Ameriki, ki že imajo svoje glasilo, ustanovili še enega "Proletarca"?

V celoti pa dela Zaitz v dotičnem članku vtis, kakor da sta on in Proletarec mučenika, na katera se je skopalo vse slovensko časopisje in ugotavlja, da je z Rogljevim "odgovorom" (narekovaji Proletarčevi) podan nov dokaz, da je naši javnosti tak list, kot je Proletarec, potreben, ker vrši svoje "tradicionalno poslanstvo!" — V čem je to poslanstvo? Ali morda v takem potvarjanju resnice, kakor je ugotovitev, da so vodstvo nad jugoslovanskim pomožnim odborom prevzeli klerikalci? Ali morda v ustvarjanju skepse in nezaupanja za prepotrebno stvar, da se čim prej in čim uspešneje in izdatneje pomaga našim ljudem, čim odidejo tuji trinogi iz njih dežele, kajti dotlej jim je vsaka pomoč najbrže nedostopna?

Čemu ta samozavestno trkanje na prsi, kako je Proletarec naši javnosti potreben? Naši javnosti so potrebni vsi listi, ki ne širijo med njo teme in zmot, ne samo Proletarec! Ker že Proletarec našteva svoje zasluge, si tudi mi prav ponižno in skromno usojamo opozoriti na sledeča dejstva:

"Enakopravnost" je socialno-demokratski časopis. Ne v omejenem strankarsko-političnem smislu, temveč v širšem pomenu besede: Enakopravnost je socialen in demokratski časopis.

Socialen časopis: Ona služi vsem onim, ki stoje na senčni strani življenja; onim, ki nimajo ničesar drugega kot to, kar so si pridobili z znojem svojih rok in z umom svoje pameti. Enakopravnost ni časopis velepodjetnikov, bankirjev ali borznih spekulantov. Nas zanima samo usoda delavcev, malih ljudi, sploh vseh onih, ki živijo od dela svojih rok.

Demokratski časopis: Mi smo trdno uverjeni, da je svoboda predpogoj slehernega napredka. Zgodovina človeštva nas uči, da je neprestani boj za napredek nerazvevljivo zvezan s prav tako neprestanim bojem narodov in gotovim delom naroda: osvoboditev sužnjev, osvoboditev kmetov, osvoboditev delavcev, osvoboditev žena.

Kot tak je torej poleg Proletarca potreben tudi še kak drug in morda tudi naš list, dasi si ne lastimo pravice do sankrosanktnega obstoja, pred katero mora vse ostalo zagrniti temna noč. Tudi mi nismo brez barve, čeprav ni ta barva v vseh svojih odtenkih in nijansah takšna, kakršna je barva stranke, ki ne dela ne svojim iskrenim in poštenim članom, niti ne borbi za svetovno demokracijo in svobodo nobene časti. — Riba pri glavi smrdi!

H koncu bi še svetovali malo več skromnosti v bodoče. Če časopisje skupno napade kak list, to še ni dokaz, da je tisti list javnosti potreben organ, pač pa je prej dokaz, da mora biti res "nekaj gnilega v deželi Danski." Če bi bili napadi skupnih listov merilo mučeništva in neobhodne potrebe napadenih listov, tedaj bi bila največja mučenika v Ameriki Earl Browder in njegov "Daily Worker," in oče Coughlin ter njegova "Socialna pravica."

Hitler izvaja krvavo čistko med nasprotniki svojih agresivnih načrtov

V zadnjih dneh je bilo "likvidiranih" 26 nemških častnikov, med njimi trije generali. — Imena ubitih ljudi navaja Hitlerjev lasten časopis "Voelkischer Beobachter."

STOCKHOLM, 12. septembra. (ONA). — Danes se je doznalo, da je bilo v Nemčiji ustreljenih 26 nemških častnikov, polkovnik V. Grevenitz, sin generala Grevenitza, pa je izvršil samomor, ko je bila odkrita anti-Hitlerjeva vojaška zarota, ki jo je financiral nemški industrijalec Fritz Thyssen.

V načrtih zarotnikov je bila odvedba Hitlerja ter gotovih drugih nacističnih voditeljev, dalje generala von Lista, Reichena in Guderia, šefa generalnega štaba nemške "panzer" armade.

Thyssen ubit v koncentracijskem taborišču

Tajnosti o zaroti je izpuli Gestapo iz Thyssena, ki ga je imel zaprtega, nakar so ga gestapovci ustrelili v koncentracijskem taborišču v Dachau-u. Zarotnikom so več tednov sledili kakor senca Himlerjevi tajni agenti, ki so zarotnike končno aretirali in postrelili Kolovodja zarote je bil polkovnik Grevenitz, ki je izvršil — kakor reče — samomor.

Denar za zaroto je preskrbel Thyssen, ki je originalno financiral tudi nacistično stranko, s čemer je ustvaril pošast Frankenstein, ki ga je sedaj ubil.

Frankenstein je zadavil svojega stvarnika

Francoska vlada v Vichyju je izročila Thyssena gestapovcem, ki so ga mučili ter izpuli iz njega tajnosti zarote.

Da je nacistična čistka v teku že vse odteje, odkor je izbruhnila nemško - ruska vojna, je bilo čitati med vrstami v poročilu o žrtvah, ki je bilo objavljeno v Hitlerjevem lastnem časopisu "Voelkischer Beobachter."

Likvidacija prominentnih oseb
 Omenjeni list je poročal o nepričakovani smrti sledečih oseb: Gustav Adolf Frank, član Gestapa; dr. Franz Frese, ravnatelj Uta časniške agencije na Dunaju; dr. Friedrich Oldenburg, star član nacistične stranke, in Joseph Roth, član ministrstva za cerkvene zadeve. Glede vseh teh je bilo poročano, da so se smrtno "ponesrečili".

Po gestapovskih metodah
 Doznalo pa se je, da je bil Roth na povelje Gestapa utopljen v nekem jezeru na Tirolskem, Franck pa je bil ustreljen v svojem lastnem uradu od

Kri ni voda! Pomagajte nesrečnim bratom in sestram v domovini! Prispevajte v sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora!

svojih lastnih ljudi, ki so izvršili umor po instrukcijah Gestapa.

O ostalih nacističnih voditeljih, kakor Heinz Hammersen, ki je bil tesno združen z nacističnimi inozemskimi organizacijami, F. Mohnert, deputi šef delavske fronte; Wilhelm Scholz, priobčnik Baldura von Schiracha, voditelja Hitlerjeve mladinske organizacije; Fritz Schwartz, organizator tako zvanih "Freikorps" pred vojno v Gdansk, in Alois Wagner, sodelavec Roberta Ley-ja, vsi ti so oficijelno označeni kot ubiti na fronti. Toda o dveh izmed teh mož je znano, namreč o Hammersenu in Mohnertu, da nista bila na ruski fronti nikoli v bližini vojnih črt.

Trije generali med žrtvami
 Oni trije generali, o katerih poroča Voelkischer Beobachter, da so bili ubiti na fronti, so bili znani kot neizprosni nasprotniki Hitlerjevega napada na Rusijo. To so generali Otto Lancelle, Ludwig von Schroeder in Gotthard Seidel.

Sodi se, da je Hitler zato dovolil objavo imen teh visoko stoječih ubitih ljudi, da bi to služilo v svarilo ostalim nasprotnikom njegovih načrtov.

Napad iz zraka na živalski vrt

V živalskem vrtu v Lipskem so imeli te dni vajo s fingiranim zračnim napadom. Komaj se je oglasila sirena, ki je sporočila, da se bližajo "sovražna" letala, so vsi obiskovalci živalskega vrta stekli v veliko moderno zaklonišče, ki so ga pred kratkim zgradili na ozemlju živalskega vrta.

Sovražno letalo je vrglo napravo zažigalno bombo, seveda markirano, na gostilniško postojajočo vrta, ki so ga bili gostje pa še pravočasno zapustili. Stopila je v akcijo požarna straža. Ko se je letalo spet vrnilo, je markiralo, da je vrglo razpočno bombo na veliko zgradbo z zverinami. Bomba je razbila neko kletko in eden izmed levov je ušel. V resnici so ga izpustili. Komaj so to sporočili vodji zaščitnega oddelka zoper zračne napade v živalskem vrtu, je stekel na čelu posebnega oddelka za lov na živali za zverino. Trajalo je le nekaj minut, da so možje z lovilnimi pripravami, ki so za takšen primer že pripravljene, obkolili leva in ga pregnali proti zverinjaku. Za

vsak primer je spremljal lovce tudi mož z nabito puško. Ni trajalo deset minut in leva so ujeli v veliko pripravljeno past. Vaja je uspela v vsakem pogledu.

V resnem primeru bi tudi ne bilo dosti drugače. Tudi če bi zverine zares ušle, bi ne mogle napraviti posebne škode, kajti

SLOVENSKA RELIFNA AKCIJA PRED KRIZO

Vatro J. Grill, urednik "Napredka," glasila SSPZ, je objavil omenjen listu z dne 10. septembra pod gornjim naslovom sledeči članek:

"Ameriška Domovina" je v ji Vatikana želeli postopati posoboto 6. septembra objavila šteno in nepristransko. uredniški članek, ki ustvarja vtis, da se gibanje za pomoč našim ljudem v stari domovini, organizirano od slovenskih podpornih organizacij v Ameriki, nahaja pred krizo in morda pred razkolom. Smisel članka v dotičnem listu na kratko je sledeči:

Rev. Kazimir Zakrajšek, ki je pred kratkim dospel iz Evrope, je na delu med slovensko duhovščino v Ameriki, da organizira pomožno akcijo za Slovenijo, ki bo delovala roka v roki z Vatikonom in potom Vatikana delila pomoč v Sloveniji, oziroma v tistem delu, ki se nahaja pod italijansko politično oblastjo. Rečeno je, da je taka akcija zaželjena od strani ljubljanskega škofa dr. Rožmana, ki da je prejel že 40,000 lir od Vatikana v ta namen.

V članku je izražena želja, da se Slovenska sekcija Jugoslovanskega pomožnega odbora v Ameriki pridruži odboru, ki ga bo organizirala tukajšnja slovenska duhovščina, oziroma da bo razdelitev pomoči med Slovence v starem kraju prepustila Vatikanu. Iz istega članka je dalje razvidno, da je bil tak izključno katoliški odbor, sestojec iz duhovščine in nekaterih lajkov, v Clevelandu že organiziran, dasiravno se z izjemo Rev. Zakrajška ne omenja nobenega imena.

Ker je bil omenjeni članek priobčen v javnosti, ne da bi se prej kateri izmed prizadetih katoliških funkcionarjev posvetoval z odborom Slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora, se ta čin lahko smatra za nekakšen ultimatum vsem slovenskim organizacijam, naprednim, katoliškim in tistim, ki so v verskem oziru nevtralne, da ako na predloženi načrt ne pristanejo, se bo navzlic temu z delom šlo naprej in pobiralo denarne prispevke ter iste pošiljalo Vatikanu.

Mi dvomimo, da bo odbor, sestojec iz uradnikov podpornih organizacij, predlog Rev. Zakrajška in odbora, ki ga je on organiziral, sprejel, dasiravno se trdi, da je to edino metoda, ako se hoče Slovincem v stari domovini takoj pomagati, in ne šele potem, kadar se na svet vrnejo zopet normalne razmere.

Naš dvom v tem oziru izvira iz sledečih razlogov, preko katerih ni mogoče iti z zaprtimi očmi in zatisnjenimi ušesi.

Vatikan ni samo katoliška ustanova, temveč je politično, razen v mejah kočnika zemlje, ki se zove Vatikanska država, popolnoma odvisen na italijansko politično oblast, in ker je ta oblast fašistična, je izključeno, da bi mogla biti delitev pomoči v Sloveniji poštena in nepristranska, četudi bi funkcionar

Kri ni voda! Odpri roke, odpri srce, otiraj bratovske solze! Darujte v sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora!

ob prvem znaku, da se bližajo sovražna letala, se zaprejo vsi izhodi živalskega vrta in dohodi v gostilniške prostore. Vodje živalskega vrta pa je prepričan, da bi živali, če bi jih kakšen zračni napad res rešil iz kletk, mislile prej na to da bi se kje v bližini skrile, nego da bi zapu-napraviti posebne škode, kajti stile ozemlje živalskega vrta.

SKRAT

— Čuj Izak, kaj pomeni pet let?
 — Ha, pet let, to je zame nutek.
 — A 500 Din?
 — Čuj Izak, posodi mi pet let.
 — Prav rad, Salomon, samo počakati boš moral trenutke.
 — Ali več, ženica, da gre tri četrtnine moje plače za tvojih izdatkov?
 — Tako? Rada bi vedela, kaj prav za prav porabiš ostalo četrtnino?
 — Gospodinja se predstavi služkinja.
 — "Vaša izpričevala so napačna," pravi gospodinja. "Mi še povejte, zakaj ste iz zadnje službe."
 — "Gospod mi je rekel, da gospa se je pa miši tako bala."
 V dnevniku nekega delavca bilo zapisano med drugim tole:
 "Zakon je zelo praktičen. Greh se v njem izpremeni v korist ..."

Natakar tovarišu: "Zakaj ne vržeš tega dedca ven?"
 "Zakaj pa?"
 "No, saj spi že vse ponoči. Samo trikrat se je zbudil."
 "Naj siromak spi! Vselej dar se zbudi, me pokliče plača."
 "... in poleg vsega je zelo diskretna. Vrata odpre potem, ko se je skozi ključnico prepričala, da njen vsiljogogar ne spravi v zadrego."
 "In po čem lahko praviš da so biseri pristni?"
 "Po ceni, milostiva."
 Mati: Sinko, s teboj pamam nobenega veselja.
 — To praviš tudi papam

EDINI GRENLANDSKI LIST

Edini grenlandski list se imenuje "Atuagollutit" in izhaja 600 izvodih. Za grenlandce je to dosti, posebno če mislimo, da je velik del njihovega jezika, še nepisem.

OGLAŠAJTE V "ENAKOPRAVNOSTI"

FOR DEFENSE
 BUY UNITED STATES SAVINGS BONDS AND STAMPS

ON SALE AT YOUR POST OFFICE

Gospod Trockley, ljubezen in črni kozliček

Gospod Trockley, ljubezen in črni kozel
Res škoda, da niste poznali gospoda Trockley-ja tako dobro, kakor sem ga poznal jaz. Bil je krasen človek, le v ženski družbi malce neroden, toda povsem vam, sijajen in zvest fant!

Trockley je bil mestni konzul v Agragasu. Gotovo poznate Agragas, vsaj s filmskih posnetkov. Ima krasno lego, slikovito razrčene razvaline med mandljevimi in olivami. Ta starodavni kraj je opeval že slavni Pindar in svoj slavospev končal z besedami: "Agragančani so pili in jedli kakor bi morali že jutri umreti; zidali pa so, kakor bi hoteli s svojimi stavbami vrednosti večno na zemlji."

lička je dal svojemu bratu, ta pa eni svojih tet, dokler se ni končno zopet znašel pri svojem starem in naglušnem pastirju. Tam smo po dolgem iskanju prišli do čuvaja koz in pastir nam je pripeljal nekaj, kar je sicer imelo na zadnji nogi nekaj traku podobnega — toda, kaj bi vam pravil — skratka, bila je ogromna, grda in smrdeča koza!

Toda Trockley, elegantni Trockley je ta nestvor prevzel, plačal pastirju in ob velikem veselju pobalino v luki peljal kožo na ladjo ter poslal Nancy brzojavko, da je njeno željo izpolnil in da pismo sledi. Toda zdaj je bilo konec ljubezni med prikupno Nancy in mestnim konzulom Trockleyjem. Pisma, ki ga je bil prejel od Nancy, mi ni pokazal, vendar sem vedel, koliko je ura. "Dragi moj," sem mu dejal, "kje pa je žena, ki bi si v resnici želela tega, o čemer govori? In kje je žena, ki bi razumela, da ljubki kozliček tekmo pol leta preneha biti ljubki kozliček? In katera žena," — sem pristavil tišje — "Kaj pa sem napravil takega?" je bolesto vprašal Trockley. "Morali bi kupiti drugega kozlička in ji ga poslati," sem skomignil z rameni.

Društveni KOLEDAR

- SEPTEMBER
19. septembra, petek. — Cosmopolitan League, Plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
20. septembra, sobota. — Lucky Stars št. 61 S. D. Z. — Ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
21. septembra, nedelja. — Društvo "Ilirska Vila" št. 173 A. B. Z. — Proslava obletnice v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
22. septembra, četrtek. — 23rd Ward Democratic Club, plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
27. septembra, sobota. — Društvo Sv. Cirila in Metoda št. 18 S. D. Z. — Plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
28. septembra, nedelja. — Anton Eppich koncert v Slovenskem narodnem domu na Waterloo Avenue.
28. septembra, nedelja. — Slovenska ženska zveza — predstava v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Avenue.
28. septembra, nedelja. — Vsa zapadna slovenske društva, 7 po številu, priredijo ples v prostorih Doma Zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave, v korist Lauschetove kampanje.
OCTOBER
4. oktobra, sobota. — Društvo Kristusa Kralja, plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
5. oktobra, nedelja. — 25 letnica društva "Delavec" št. 257 S. N. P. J. v J. N. D. Do-

- 18. oktobra, sobota. — Utopians S. S. P. Z. — ples v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.
18. oktobra, sobota. — Proslava 35. letnice Slovenskih Sokolic, S. N. P. J. v Avditoriju Slovenskega narodnega doma, na St. Clair Ave.
19. oktobra, nedelja. — Pevski zbor "Sloga" priredi koncert v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.
19. oktobra, nedelja. — Progressivne Slovenke Jr. — Ples v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.
25. oktobra, sobota. — Slovenska Zadržna Zveza priredi plesno veselico v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.
25. oktobra, sobota. — Podružnica št. 3, Slovenske moške Zveze, v Slovenskem domu na Holmes Ave.
25. oktobra, sobota. — Društvo "Danica" št. 11 S. D. Z. — Plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma, na St. Clair Ave.
25. oktobra, sobota. — Modern Crusaders SDZ — ples v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.
25. oktobra, sobota. — Prireditelj plesnega zbor "Cvet" v Slovenski delavski dvorani na Prince Ave.
26. oktobra, nedelja. — Jesenski koncert plesnega zbor Zvon se vrši v Slovenskem narodnem domu na East 80th St.
26. oktobra, nedelja. — Društvo Vipavski raj, št. 312 SNPJ, obhaja 25-letnico v Slovenskem domu na Holmes Ave.
26. oktobra, nedelja. — Združene Slovenke, SDZ priredijo ples v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.
26. oktobra, nedelja. — Dramski zbor "Ivan Cankar" — predstava v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
31. oktobra, petek. — Društvo "Carniola Tent" št. 1288 T. M. — Halloween ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
NOVEMBER
1. novembra, sobota. — Društvo St. Clair Grove št. 98 W. C. — plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
1. novembra, sobota. — Strugglers S. N. P. J. ples v avditoriju Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd.
1. novembra, sobota. — Veselica ženskega odseka Doma zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave.
2. novembra, nedelja. — "Glasbena Matica" — opereta v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
2. novembra, nedelja. — Pevski zbor "Jadrani" priredi opereto v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.
3. novembra, sobota. — Plesna veselica priredi društvo Kras št. 8 S. D. Z. v Slovenskem domu na Holmes Ave.
3. novembra, sobota. — "Carniola Hive" št. 493 T. M. — plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
3. novembra, sobota. — Društvo sv. Janeza št. 71 — Ples v avditoriju Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd.
9. novembra, nedelja. — Pevski zbor "Adrija" priredi koncert

- in ples v Slovenskem delavskem domu na Recher Ave.
9. novembra, nedelja. — Društvo "V boj" SNPJ prireditelj v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.
9. novembra, nedelja. — Pevski zbor "Abrašević" — koncert in predstava v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
15. novembra, sobota. — Collinwood Hive Mac. prireditelj v Slovenskem delavskem domu, Waterloo Rd.
15. novembra, sobota. — Društvo "Clairwoods" št. 40 S. D. Z. — Ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
16. novembra, nedelja. — Blaue Donau — jesenski koncert v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
16. novembra, nedelja. — Mladinski pevski zbor SDD priredi koncert in ples v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.
19. novembra, sredo. — S. D. Z. Honor Guards — ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
20. novembra, četrtek. — Koncert soc. Zarje na Zahvalni dan v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.
22. novembra, sobota. — Statuettes klub priredi ples v Sloveckem delavskem domu na Waterloo Rd.
22. novembra, sobota. — Društvo Sv. Ana št. 4, S. D. Z. plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
23. novembra, nedelja. — Dramski zbor "Ivan Cankar" — predstava v avditoriju Slovenskega narodnega doma, na St. Clair Ave.
29. novembra, sobota. — Društvo "Washington" SZZ priredi plesno veselico v Slovenskem domu na Waterloo Road.
29. novembra, sobota. — društvo "Loška dolina" priredi veliko plesno veselico v dvorani Slovenskega doma na Holmes Ave.
29. novembra, sobota. — Društvo "Comrades" št. 566 S. N. P. J. — plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Avenue.
30. novembra, nedelja. — Mladinski pevski zbor "Slavčki" koncert v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
30. novembra, nedelja. — Narodni Glasnik — koncert v avditoriju Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd.
DECEMBER
6. decembra, sobota. — Young Women's Club of "Progressivne Slovenke" — ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
7. decembra, nedelja. — Croatian Pioneers H. B. Z. — ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Avenue.
7. decembra, nedelja. — Društvo "Zdrugi bratje" št. 26 S. S. P. Z. priredi ples v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.
13. decembra, sobota. — St. Clair Rifle and Hunting klub priredi banket v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Road.
14. decembra, nedelja. — Cankarjeva ustanova priredi spominsko slavnost smrti Ivana Cankarja v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
14. decembra, nedelja. — Pevski zbor "Slovan" priredi koncert v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.
20. decembra, sobota. — Svobodomiselnice Slovenke št. 2 S. D. Z. — Plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
21. decembra, nedelja. — Slovenska mladinska šola, — prireditelj Božičnica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
21. decembra, nedelja. — Božičnica Mlad. pev. zbora "Škrjančki" v Slovenskem delavskem domu na Recher Ave.
25. decembra, četrtek. — Socijalistični klub, št. 49 priredi ples v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.
25. decembra, četrtek. — Socijalistični klub, št. 49 priredi ples v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.
27. decembra, sobota. — Društvo "Spartans" št. 198 S. S. P. Z. — Ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
31. decembra, sredo. — Slovenski narodni dom in Klub družestvenice Slovenskega narodnega doma — Silvestrov večer v obliki dvoranah Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
31. decembra, sredo. — Pevski zbor "Jadrani" priredi silvestrov ples v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.
1942
JANUARY
1. januarja, četrtek. — Društvo "Zumberak", 30-letnica proslava v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
3. januarja, sobota. — Napredne Slovenke, št. 137 S. N. P. J. — Plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
10. januarja, sobota. — Društvo "Glas Clevelandskih Slovencev" št. 9 S. D. Z. — Plesna veselica v Avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
10. januarja, sobota. — Pevski zbor "Adrija", priredi ples v Slovenskem delavskem domu na Recher Ave.
11. januarja, nedelja. — Dramsko društvo "Anton Verovšek" — igra v avditoriju Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd.
11. januarja, nedelja. — Društvo "Strivers" št. 165 H. B. Z. — Plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
17. januarja, sobota. — Modern Crusaders S.D.Z. — prireditelj Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.
17. januarja, sobota. — Glasbena Matica, Plesna veselica v Avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
24. januarja, sobota. — Utopians S. S. P. Z. — Ples v avditoriju Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd.
24. januarja, sobota. — St. Vitus Boosters Club, Plesna veselica v Avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
25. januarja, nedelja. — Dramski zbor "Ivan Cankar", Predstava in ples v Avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
30. januarja, petek. — Roosevelt Ball day Dance, v Avditoriju Slovenskega narodnega doma, na St. Clair Ave.
31. januarja, sobota. — Društvo "Kristusa Kralja" št. 226, K. S. K. J. — Plesna veselica v Avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
FEBRUARY
7. februarja, sobota. — Društvo "France Prešeren" št. 17 S. D. Z. — Plesna veselica v Avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Avenue.
8. februarja, nedelja. — Društvo "Comondors" št. 742 S. N. P. J. Plesna veselica v Avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
14. februarja, sobota. — Društvo "Cleveland" št. 126 S. N. P. J. — Plesna veselica v Avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Avenue.
15. februarja, nedelja. — Društvo "Marije Magdalene" 162 J. S. K. J. — Plesna veselica v Avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Avenue.
15. februarja, nedelja. — Citalnica Slovenskega delavskega doma — Koncert v avditoriju Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd.
21. februarja, sobota. — Ray Zalokar Orkestra, — Plesna veselica v Avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
22. februarja, nedelja. — Dramski zbor "Ivan Cankar", — Predstava v Avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
28. februarja, sobota. — Društvo "Comrades" št. 566 S. N. P. J. — Plesna veselica v Avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Avenue.
MARCH
8. marca, nedelja. — Dramsko društvo "Anton Verovšek" — igra v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.
21. marca, sobota. — Progressivne Slovenke — ples v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

KOLIKO STORITE ZA CANKARJEV GLASNIK?

Če ste res napredni, pokažite to tudi z dejanjem. Cankarjev glasnik je napredna delavska kulturna revija za leposlovje in pouk. Priporočite svojemu prijatelju ali znancu, da si jo naroči. Za obstoj in napredek izobraževalnega časopisa je potrebno sodelovanje vseh, ki so za napredek! Cankarjev glasnik potrebuje zastopnikov, posebno še izven Clevelanda. Priglasite se! Pišite upravištvu, ki bo rade volje dalo vsa pojasnila. Naslov: 6411 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio. Naročilna nakaznica na Cankarjev Glasnik

RENE LA BRUYERE: 11

Hektorjev meč

ROMAN

Zdaj se mi je mudilo spoznati namene markiza Horrica. V svojem mladostnem zaupanju sicer nisem dvomila o izidu boja, ako bi prišlo do njega. Zmagovalec bi bil gotovo gospod de Pontguion. Toda ob misli, da naj bi kri ordečila zarjo najine ljubezni, me je stresel mraz.

Bojeviti Horric je mirno sedel sredi veselih tovarišev na grčavem štoru ter z brezprimerim junaštvom naskakoval ogromno pašteto, zalivaje jo z mnogoštevilnimi kozarci. Pogrkaval je, govorančil s polnimi usti in trkal s starim kapetanom, ki ni bil dosti manj okrogel od njega.

"Na zdravje oficirjev angoulemeškega dragoonkega polka!" je vpil. "Veseli dečki so... zato jim napijem vsem, od korrneta do polkovnika... A, evo vas, Pontguion! Trrrrite z menoj, aysko vino je božja kapljica."

Vitez, s katerim sva se pravkar razstala, se je začudeno ozrl.

"Nu, Pontguion, govorite glasneje, ako hočete, da vas bodo ljudje razumeli," se je oglašil kapetan. "Jaz sem pustil svojo usesno mrenico na Majorji, markiz pa je še bolj gluhi od mene, kadar ga ima v laseh!"

Michel-Hector me ošinil s pogledom, ki je pričal, da bi najrajši udaril v brezumen smeh. Nato je dvignil čašo:

"Na vaše uspehe, baron!"

Tak je bil konec prigode, ki ji dolgujem hvalo za njegovo priznanje.

Moj junak je kmalu prišel po svojo plačilo. Spet sem zaplesala z njim, zazibala se v nemškem valčku, ki je imel takrat še ves mik novosti in ki so mu strogi moralisti očitali, da ga je Eros sam izumil v izkušnjavo ljudem. Nato sem plesala s polkovnikom, z več drugimi oficirji in končno celo z njegovim Svetlostjo vojvodo - guvernerjem, ki mi je izkazal visoko čast, da me je naprosil za sklepno kolo.

Tisoč plamenic je razsvetljevalo gozd; lajanje pasjega tropa, ki se je trgalo za ostanke plena, je le še v zasoplih, poje-

Kri ni voda! Odpri roke, odpri srce, otiraj bratovske solze! Darujte v sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora!

majočih sunkih prihajalo do nas...

... Fanfare so zatrobile k odhodu.

Še en trobljaj, še en pozdrav... in zoster noči se je spustil na pozorišče ubegle bajke...

V. Potnik, kadar se ozira nazaj in gleda na obzorju mile bregove, kako izginjajo v dalji, vidi gotovo kako višavo, ozarjeno s poslednjimi žarki zahajajošega solncea, ki drami v njegovi duši spomin na vso krasoto nepozabne domačije. Tako sije tudi meni skozi meglo pojemajočih let še dan, ki je ostal krasen nad vsemi drugimi dnevi - spomin, ki mi je sladak izmed vseh ostalih spominov...

Spomin na gonjo v Valleretski šumi; na dan, ko sem se prvič ovestila, da ljubim in da sem ljubljena...

In kmalu po gonji pomnim višek teh bajnih sanj. Vidim se na terasi našega starega gradiča; vidim se v kratki pisani obleki, s čipkasto ruto za vratom, tafastim predpasnikom pred seboj kako delim v senci dišečih rožnih grmov najljubše nasmehke in najboljša vina očetovali oficirjem angoulemeških dragoncev, ki so si šli v dolžnost, da mi svečano predado slavni parkelj ubitega merjasca.

Michel-Hector govori v imenu vseh; s kolenom na tleh mi napol smeje, napol trepetaje predaja mično košarico od belega in zelenega baršuna, okrašeno z biseri, s svilenimi čipkami in z dolgo vrsto src, naslikanih z vodno barvo, v katerih so zapisana imena darovalcev. Kolikor njih, toliko je src, in na puščici, ki jih prodira in spaja, stoji napis:

"Oficirji angoulemeških dragoncev lepi Chaillette v spomin."

Na dnu košarice pa leži okorna šapa, dišeča po pižmu in Peau d'Espagne in vsa povezana s trakovi v barvah angoulemeških dragoncev.

O, lepi časi, o, krasni dan! Vsi smo bili mladi, vsi veseli, vsi polni upanja... in vendar je že rohnela burja, ki je bila poslana, da odnese naše veselice, naše brezskrbno življenje, dišeči prah z naših lic in las, naše čipkaste ovratnice in visoke škornje, naše gonje po mnogoštevilnih šumah in naše galant-

Kri ni voda! Pomagajte nesrečnim bratom in sestram v domovini! Prispevajte v sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora!

ne madrigale!... Nežna doba izbranih običajev in lahkomišelnih zabav, kdo ne bi žaloval za teboj, ako te je poznal!

Tudi zgodovina je ohranila tisti solnčni, dehteči dan - dan ki obuja v meni cel svet ubegle poezije; zapomnila ga je, da ga zapiše s plameničimi črkami nad začetek novega časa. Bil je 5. maj leta 1789, otvoritveni dan skupščine Generalnih stanov!...

A kdo je takrat mislil na Generalne stanove? Naj dovolijo davke ali naj jih ne dovolijo, naj odbijejo kredite ali ne, naj bo tretji stan vse, kakor je zahteval Sieyes, ali ne bo nič, kakor so hoteli drugi - jaz za svojo osebo se nisem menila za to; in če se je spanje tisti večer dolgo ogibalo mojih oči, se jih je ogibalo zato, ker mi je Michel-Hector de Pontguion pri slovesu povedal, da je Svetlost vojvoda - guverner poklical njegov oddelek do zime v Bordeaux.

Ceprav nisem gledala na ločitev s tragične strani, kakor bi gledala nanjo kaka občutljiva duša iz Rousseaujeve šole, mi je šla vendar do živga. Mojemu romanu, ki se je pričel tako milo, je grozila nevarnost, da ostane brez zaželjenega nadaljevanja in zaključka. Toda moja iskrena in zaupna nrava si je kmalu opomogla. Jokava pretiranost mi je bila tuja in zoprna, moje pojmovanje ljubezni je bilo, hvala Bogu, resnično in zdravo; misel, da moram čakati v potrpljenju in zvestobi, ko ni drugače, se mi je zdela povsem naravna.

Meseca maj in junij, ki sta bila v Versaillesu in Parizu tako burna, sta zbog tega zelo mirno minila na Romadi. Oče je bil resda naročen na "Gazeto", ki mu jo je prinašal sel po dvakrat na teden; toda glede devokj se je držal slovečega Molierovega nauka:

"Njih duh naj pridobi zadostno si omiko, da bodo pomnile suknje od hlač razliko."

Razen kratkih vzklikov, ki so mu uhajali med čitanjem: "Dobro si zarjovel, Mirabeau!... Le kako more Njegovo Veličanstvo trpeti take stvari!... Bogme prav imajo gospoda zastopniki tretjega stanu!..." itd. itd. ni nikoli govoril z drugimi o političnih dogodkih.

Kadar je prečital časopis, ga je skrbno zložil, da ga pošlje župniku; nato je običajno izrazil svoje dojme z večno istimi besedami:

Kri ni voda! Pomagajte nesrečnim bratom in sestram v domovini! Prispevajte v sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora!

"Eeh, dobro se mu godi, Julliardu!"

Ta odvetnik je zbujal v skupščini veliko pozornost in gospodu Chail, ki je bil za svojo osebo človek ozadja, je vedno rad občudoval može, ki so tiščali v ospredje.

Jaz sem bila kvečjemu malce bolj zamišljena nego prejšnje čase; jahala sem, negovala svoje cvetlice in krmila golobe, kakor da nisem nikoli spoznala angoulemeških dragoncev. To je trajalo do meseca julija, vse do strele, ki je udarila v moje življenje, kakor je istočasno udaril grom bastiljskih topov v življenje sveta.

Vsako jutro sem prišla v saloon, da se poklonim očetu in kanonici, kakor je zahtevala naveda tiste dobe; čeprav me je dragi očka nežno ljubil, bi si bil vendar očital, da ponižuje svoje dostojanstvo, ako bi bil pokazal med tem obredom le količjak živahnosti. Tisto jutro se mi je zazdel že na prvi pogled tako resnoben in impanujoč, da sem kar otrpnila.

"Sedi, hčerka," mi je velel; "moram ti povedati velevažno novico. Gospodična da la Romade, nebo nas je obdarilo z neizmerno srečo: gospod baron d'Hodebock, markiz de Marchezallier me je dal pravkar prositi za tvojo roko."

Ta vest mi je bila na vso moč nevsučna.

"Kaj ste mu odgovorili, oče?" sem vprašala trepetaje.

"Kaj sem odgovoril!... Rekel sem seveda, da me ponudba neizrekljivo veseli in odlikuje in da jo za svojo osebo hvaležno sprejemem. Zaradi lepšega sem kajpak pripomnil, da želim vprašati tudi tebe, preden dam končno veljavni odgovor."

"Modro ste storili, oče! Bodi ponudba gospoda markiza de Marchezallier še tako laskava - jaz je ne morem sprejeti."

Oče je planil iz svojega naslanjača.

(Dalje prihodnjč)

SNPJ in SSPZ sta se združili; danes sta pričeli obe delegaciji skupno zborovanje (Nadaljevanje s 1. strani)

SNPJ zaposlila gl. tajnika Wm. Rusa, gl. blagajnika Mirko Kuhela in direktorja mladinskih in

Sobo in garažo

se odda v najem. - Vpraša se na 668 East 160th St.

Hiša za 2 družini

se prodaja zelo poceni. Nahaja se med St. Clair Ave. in Superior Ave., na E. 53 St. Poizve se na 6802 St. Clair Ave.

Prodaja se

hiša s 7 sobami, na 19430 RENWOOD AVE., v Euclidu, O., Zraven je tudi prazen lot. - Katerega veselil, naj pokliče Ivanhoe 6761 W.

angleško poslušajočih društev, Michaela Vrhovnika, ob isti plači kot so jo dobivali kot uradniški SSPZ. V pogodbi nista vključena pomožni gl. tajnik Stanley Tisol in urednik glasila "Napredka", Vatro J. Grill, ki pa imata seveda kot člana združevalne konvencije pravico kandidirati za urad pri skupni organizaciji. Tudi prvi trije imajo pravico do kandidature, in smatra se, da bo Kuhel kandidiral za gl. blagajnika, Vrhovnik pa za mladinskega direktorja, nov urad, ki ga SNPJ do sedaj ni imela.

Delegacija se je v soboto zvečer zabavala v S. N. Domu, kjer so imeli lepo predstavo mladinski krožki iz naselbin v okolici Pittsburgha in iz Sharona, Pa., in nastopil je tudi naraščaj pevškega zbora "Prešeren". Velik aplavz so želi zlasti Josephine in Gilbert Hrvatini in pa Bill Skerlong in Louis Stanisha. Mali Bill Skerlong posedla ljubek sopran in vrhu tega tudi igra na violino. Največje presenečenje večera pa je bil mladinski zbor iz Sharona, katerega vodi energična Miss Novak. Fantički in deklice so peli kot škranjčki, in kot so pokazali nastopi posameznih članov te skupine, se v njeni sredi nahajajo izredni pevski in muzikalni talenti. Bil je lep in užitek poln večer.

Včeraj popoldne so člani in članice dramskega zbora "Ivan Cankar" v isti dvorani vpriporili dramo "Norec". Navzlic krasnemu vremenu je bila dvorana nabito polna. Predstava je bila v vseh ozirih velik uspeh.

RADA BI ZVEDELA

za svojega bratrance John Brenca, p. d. Brescov John, doma iz Rakitne na Notranjskem. Nahaja se nekje v Wisconsinu. Prosimo, če sam to čita, ali pa če kateri rojakov ve kje se nahaja, da nam sporoči, ker ga želimo obiskati.

John in Anna Persin Sporočite na naslov: Anna Močilnikar, 1096 E. 64 St., Cleveland, Ohio.

WIDGOY'S PHOTO STUDIO

485 East 152nd St. Se priporočamo za izdelavo vseh vrst slik po zmerni ceni. Odprto ob nedeljah.

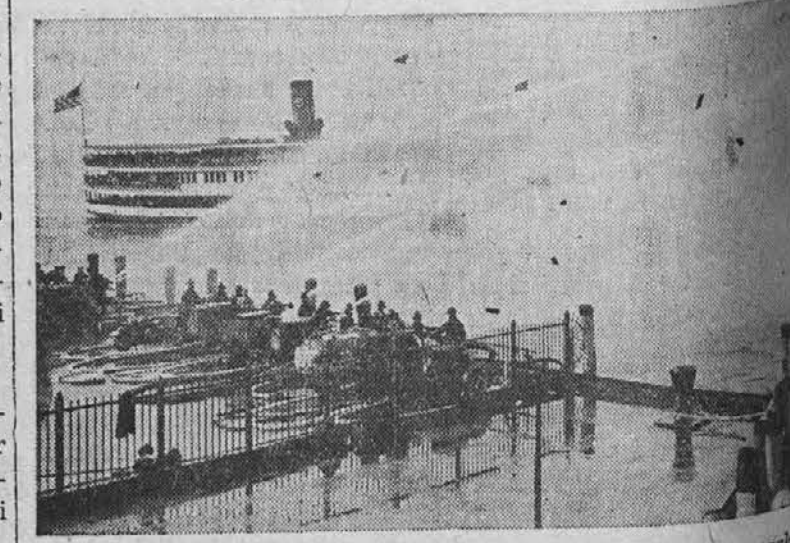
POSEBNI

7 kubičnih čevljev Frigidaire, ves porcelanast, samo \$79
7 kubičnih čevljev Coldspot, samo \$50
Grand peč, "table" model, samo \$39
Linolej, "Armstrong," "burlap back," preje \$2.25, sedaj \$1.16

NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE
819 East 185th St.

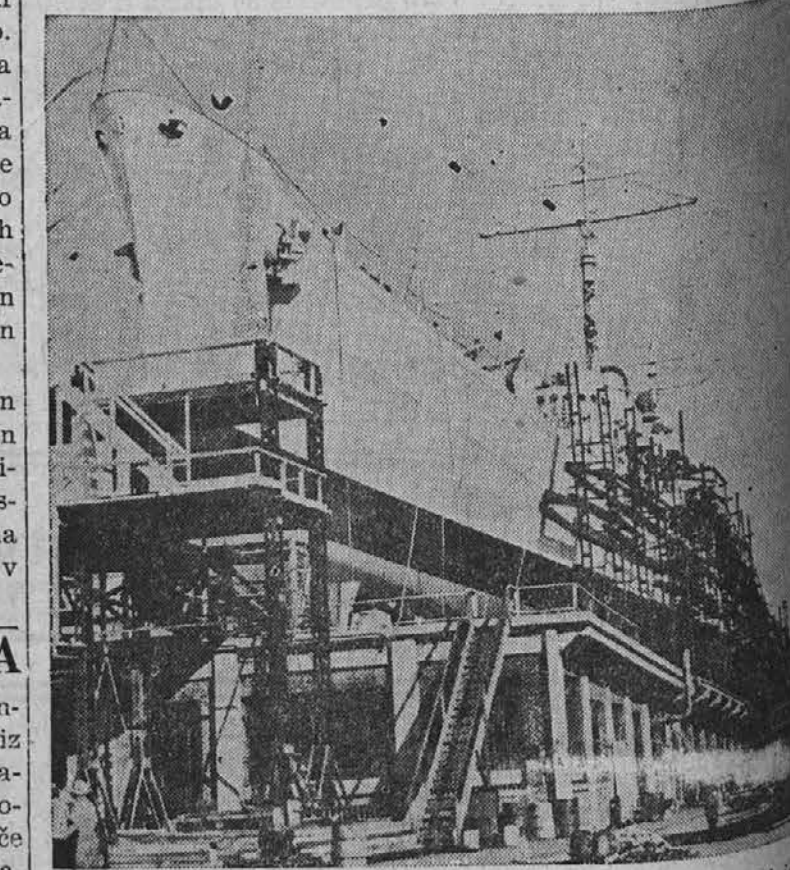
OGLAŠAJTE V "ENAKOPRAVNOSTI"

Gasilske vaje v New Yorku

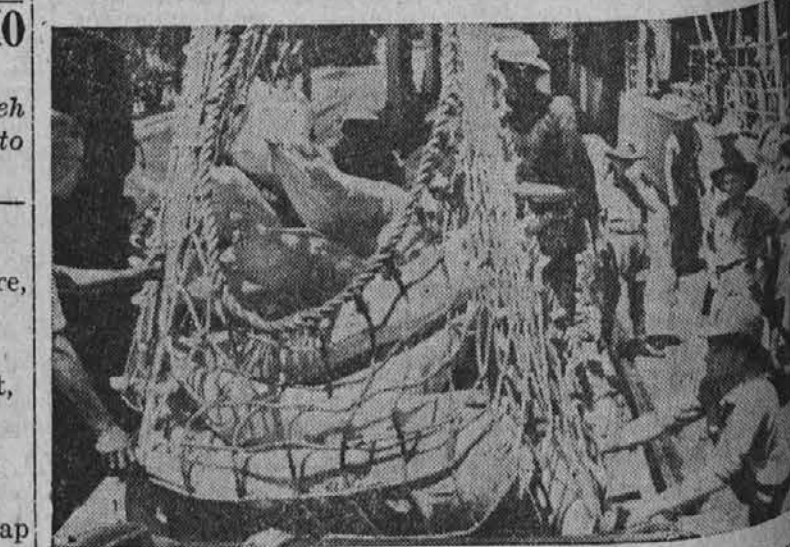
Na sliki vidimo vaje newyorških gasilcev v Battery parku, New Yorku.

Splovitev nove ameriške križarke

Na gornji sliki vidimo ameriško križarko Atlanto, ki jo pravljajo za splovitev v ladjedelnici v Economy, N. J. Križarko Atlanto ima 6,000 ton prostornine in nad 38 vozlov moči na uro.

Živila za brambovce Singapura

Na sliki vidimo zaloge zmrznjenega mesa, ki so dostavljene Avstralije in ki so namenjene za angleško vojaštvo, ki se spopada s Japonci, kateremu preti možen napad od strani Japoncev.

Nemci na oprezu

Ruski četniki so nacistom trn v peti, in na gornji sliki vidimo, kako se Nemci ogledujejo za četniki v neki ruski vojni spodnji sliki pa so nemški vojaki, ki so izvedeli, da se pomikajo njihovi smeri ruska patrolja.

STENSKÉ KOLEDARJE

velike -- srednje -- majhne

si

TRGOVCI in OBRTNIKI

LAHKO NAROČIJO pri

ENAKOPRAVNOSTI

6231 ST. CLAIR AVE.
HENDERSON 5311

Pokličite po telefonu in bo naš zastopnik prinesel vzorce, iz katerih si lahko izberete one, ki vam najbolj ugajajo.

Lastujte delež v Ameriki

Če bo vaša zastava padla, boste vi zgubili svobodo. Vi lahko ohranite to svobodo s tem, da DANES kupite "Defense Savings" znamke. Posodite stricu Samu desetico in pomagajte, da bo zastava svobode še naprej vihrala. Lastujte delež v Ameriki!

"Defense Savings" znamke dobite na bankih ali poštnem uradu.